

KÖKSAL: BANKALAR SERMAYE PİYASASI FAALİYETLERİNDE BULUNMALI

ARACI Kuruluşlar Birliği Başkanı Atilla Köksal, **Sermaye Piyasasında Gündem'in** Eylül sayısındaki yazısında yeni Sermaye Piyasası Kanunu Tasarısında yer alan aracılık faaliyetlerini değerlendirdi. Tasarı ile sermaye piyasası faaliyetlerinin sadece aracı kurumlar tarafından yapılacağını dile getiren Köksal, gerek geniş dağıtım kanalları, gerekse ileri teknoloji ve donanımlı insan kaynağı ile bankaların Türkiye sermaye piyasası için önemini vurguladı. Köksal, bankaların mevcut sermaye piyasası faaliyetlerine yeni düzenlemede de imkân tanınması gerektiğini söyleyip, "Bu yöndeki görüşümüzü Kurula resmi olarak iletirken, çeşitli vesilelerle kamuoyunda da dile getirmeye devam ediyoruz" dedi.

Başkan Köksal sunuş yazısında, dünyada benzer tartışmaların sürdüğünü ifade ederek, gelişmiş ülkelerde de bankacılık ve sermaye piyasası faaliyetlerinin ayrılmasının gündemde olduğunu belirtti. ABD'de 1933 yılında yatırım bankacılığını ticari bankacılıktan ayıran Glass-Steagall yasasının 1999 yılına kadar devam ettiğini belirten Köksal, yasanın kaldırılmasının ardından bankaların çok yüksek riskler aldığı ve krize giden sürecin hızlandığı yönündeki eleştirilere dikkat çekti. Köksal ayrıca benzer gündemin İngiltere ve Almanya'da da olduğunu söyledi. Köksal, Türkiye'de bankaların sermaye piyasası için önemli olduğunun altını çizirken, orta vadede dünyadaki tartışmaları ve planları göz önünde bulundurarak, bankacılık ve sermaye piyasası faaliyetlerinin ayrışması fikrinin değerlendirilmesi gerektiğini ifade etti.

Eski Roma'dan Organize Opsiyon Piyasalarına...

Opsiyon sözleşmelerinin ilk kulla-

nımı eski Yunan ve Roma devrinde tarım alanındaki uygulamalara uzanıyor. 1973 yılında Chicago Board Options Exchange'in (CBOE) kurulması opsiyon piyasaları için bir dönüm noktası oluyor.

Günümüzde, yatırımcı ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş, hayli karmaşık yapıda opsiyon sözleşmeleri yazılmakta. Bu sözleşmelerin dayanak varlıkları hisse senetleri, borsa endeksleri, faiz, yabancı para ve emtia olabiliyor. Raporda dayanak varlığına göre opsiyon türlerine ve egzotik opsiyon sözleşmelerine ayrıntılı olarak yer veriliyor.

Spot Piyasa mı Opsiyon Piyasası mı?

Opsiyon sözleşmeleri, maliyetlerinin düşük, kaldıraç etkisinin yüksek olması sebebiyle spot piyasalara göre daha yüksek kazanç sağlayabilmekte. Ancak kullanımı ayrı bir uzmanlık gerektiren bu sözleşmelerin yanlış kullanımına bağlı olarak büyük kayıplar da yaşanabiliyor. Bu araçlar riskleri önleme avantajı sağ-

larken, kriz dönemlerinde ise krizin etkisini arttırıcı etki yaratabiliyor. Raporda opsiyon sözleşmelerinin alım-satımına yönelik örneklerle yer veriliyor ve spot piyasa yatırımları arasındaki farklara değiniliyor.

Gelişmekte Olan Ülkelerde Türev Piyasaları Gündem'in ikinci makalesinde, **TSPAKB** başkanlığındaki Uluslararası Menkul Kıymet Birlikleri Konseyi Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi tarafından hazırlanan "Gelişmekte Olan Ülkelerde Türev Piyasaları Raporu" ele alınıyor. Çalışmada Brezilya, Güney Kore, Meksika ve Tayland'daki türev piyasalarının düzenlemeleri, işleyişi ve piyasa büyüklükleri incelenirken, piyasanın gelişimi için çeşitli politika önerileri de sunuluyor. Raporda, incelenen ülkelerde türev piyasalarının gelişmişlik düzeylerinin farklı olduğu ifade edilirken, daha sıkı düzenlemelere tabi olan piyasaların daha çok geliştiği görülüyor. Raporda, piyasa katılımcılarının daha kesin kuralları ve düzenlemeleri tercih ettiği belirtiliyor.